

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2To/5/2015
Identifikačné číslo spisu: 9514100120
Dátum vydania rozhodnutia: 10.12.2015
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Krajčovič
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2015:9514100120.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. Petra Paludu v trestnej veci proti obžalovanému Ing. B. D. pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona na verejnom zasadnutí konanom 10. decembra 2015 v Bratislave o odvolaní obžalovaného Ing. B. D. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 15. decembra 2014, sp. zn. BB - 3 T 27/2014, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obžalovaného Ing. B. D. sa z a m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 15. decembra 2014 bol obžalovaný Ing. B. D. uznaný za vinného zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

v presne nezistený deň, v období mesiacov apríl a máj roku 2010 v Šamoríne, na Seneckej ceste č. 23, v kancelárskych priestoroch nachádzajúcich sa v starej budove spoločnosti Carat Distillery spol. s r.o., IČO: 36 272 612 (ďalej len „Carat Distillery“), ako riaditeľ Daňového úradu Trnava - pobočka Dunajská Streda, Biskupa Kondého č. 2, Dunajská Streda (ďalej len „DÚ Dunajská Streda“), pri spoločnom osobnom rozhovore a po vzájomnej dohode s Ing. A. Y., si dal od S. S. a W. S. opakovane ako úplatok sľúbiť finančnú hotovosť vo výške 10 percent z celkovej sumy nadmerných odpočtov dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) vyplatených spoločnostiam, v ktorých W. S. a S. S. vykonávali svoj vplyv na to, že z titulu svojej zastávanej funkcie riaditeľa DÚ Dunajská Streda zabezpečí bezproblémové vyplatenie nadmerných odpočtov a bude včas poskytovať služobné informácie o dožiadaniach z iných daňových úradov a vyžiadaniach z polície o obchodných spoločnostiach, ktoré určí S. S., pričom na základe vyslovenej požiadavky S. S. takto konal v rámci daňovej kontroly na DPH za zdaňovacie obdobie september roku 2009 vedenej na DÚ Dunajská Streda v spoločnosti veni, vidi, vici, s.r.o., so sídlom toho času v Dunajskej Strede na Jesenského č. 13A, IČO: 44 766 394 (ďalej len „veni, vidi, vici“), kedy v rozpore s úlohami zastávanej funkcie riaditeľa DÚ Dunajská Streda a v rozpore so služobnými povinnosťami štátneho zamestnanca uvedenými v § 60 ods. 1 písm. c/, písm. d/ zákona č.

400/2009 Z. z. o štátnej službe, v presne nezistený deň v období mesiaca máj a jún roku 2010, na základe služobnej vedomosti získanej pri podpisovaní výzvy kontrolnej skupiny DÚ Dunajská Streda o nedostatkoch zistených pri vykonanej daňovej kontrole a výzvy na prerokovanie protokolu o kontrole v spoločnosti veni, vidi, vici, prostredníctvom Ing. A. Y. opakovane z vlastnej iniciatívy dojednal stretnutie so S. S. a konateľom spoločnosti veni, vidi, vici, aby sa spoločne dohodli na tom, aké doklady je potrebné doložiť a aby sa napísalo vyjadrenie pre úspešné uplatnenie námietok voči daňovej kontrole, ku ktorému stretnutiu nakoniec došlo dňa 1. júna 2010, na Seneckej ceste č. 23, v Šamoríne, v kancelárskych priestoroch nachádzajúcich sa v starej budove spoločnosti Carat Distillery, kde obžalovaný Ing. B. D. osobne na žiadosť W. S. a S. S. vypracoval písomnosť - „Výzvu na vyjadrenie sa k protokolu a na jeho prerokovanie - vyjadrenie“, pre spoločnosť veni, vidi, vici, ktorá bola doručovaná DÚ Dunajská Streda dňa 2. júna 2010 a na základe ktorej došlo zo strany DÚ Dunajská Streda k zmene výsledku daňovej kontroly v smere priznania odpočítania DPH a zo strany obžalovaného Ing. B. D. ako riaditeľa DÚ Dunajská Streda ku schváleniu platobného poukazu č. XXXX/P/XXXXX zo dňa 8. júna 2010, čo viedlo k vyplateniu nadmerného odpočtu DPH za zdaňovacie obdobie september 2009 spoločnosti veni, vidi, vici, v celkovej výške 443.218,88 €, čomu však v minulosti DÚ Dunajská Streda v protokole č. XXX/XXX/XXXXX/XXXX nevyhovel, za čo v presne nezistený deň, v lete roku 2010, v reštaurácii Seven v Dunajskej Strede a v reštaurácii G. Pub v L. X., za prítomnosti Ing. A. Y., osobne prijal od S. S. podľa predchádzajúcej vzájomnej dohody sľúbený úplatok vo forme peňažnej hotovosti v bližšie nezistenej výške.

Za to bol odsúdený podľa § 329 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. j/ Trestného zákona, § 37 písm. e/ Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona bol obžalovaný zaradený na výkon trestu odňatia slobody do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 56 ods. 1 Trestného zákona bol obžalovanému uložený peňažný trest v sume 30.000,- € (tridsaťtisíc eur).

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, bol obžalovanému ustanovený náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie obžalovaný Ing. B. D. sám ako aj prostredníctvom obhajcu proti všetkým výrokom, ktoré sa ho týkajú. Obžalovaný prostredníctvom obhajcu písomne odôvodnil svoje odvolanie dňa 20. februára 2015. Uviedol v ňom, že konanie, ktoré predchádzalo výrokom napadnutého rozsudku je postihnuté podstatnými chybami, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť právo obhajoby. Táto okolnosť spôsobuje zároveň nezákonnosť napadnutého rozsudku, nakoľko súd prvého stupňa sa s touto okolnosťou významnou pre rozhodnutie relevantným spôsobom nevysporiadal, čo má za následok tiež procesnú chybu napadnutého rozsudku. Uvedené odôvodnil tým, že trestné stíhanie v jeho trestnej veci bolo začaté uznesením vyšetrovateľa Národnej protikorupčnej jednotky, Národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru pod ČVS: PPZ-511/NKA-PK-BA-2013 zo dňa 24. mája 2013 (č. l. 37 vyšetrovacieho spisu), pričom obvinenie mu bolo vznesené až uznesením vyšetrovateľa Národnej protikorupčnej jednotky, Národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru pod ČVS: PPZ-511/NKA-PK-BA-2013 zo dňa 28. novembra 2013 (č. l. 310 vyšetrovacieho spisu), teda po viac ako pol roku od začatia trestného stíhania, pričom tento postup orgánov činných v trestnom konaní bol podľa obžalovaného v príkrom rozpore s Trestným poriadkom, nakoľko ho v inkriminovanom období ukracoval v realizácii práva na obhajobu.

V uznesení o začatí trestného stíhania zo dňa 24. mája 2013 (č. l. 37 vyšetrovacieho spisu) je v bode 1/ tohto uznesenia skutok vymedzený konaním páchatel'a, ktorý si dal sľúbiť úplatok v súvislosti s obstaraním vecí všeobecného záujmu (z titulu svojej funkcie mal zabezpečiť najmä bezproblémové vyplácanie nadmerných odpočtov dane z pridanej hodnoty). Opis skutku neobsahuje ani zmienku o

prijatí úplatku. V uznesení o vznesení obvinenia zo dňa 28. novembra 2013 (č. 1. 310 vyšetrovacieho spisu) je však skutok vymedzený konaním toho istého páchatel'a, ktorý si dal sľúbiť úplatok v súvislosti s obstaraním veci všeobecného záujmu (z titulu svojej funkcie mal zabezpečiť najmä bezproblémové vyplácanie nadmerných odpočtov dane z pridanej hodnoty), pričom konanie je tu „doplnené“ o nový prvok, ktorým je vypracovanie vyjadrenia k protokolu na výzvu daňového úradu, dôsledkom čoho malo byť skutočné vyplatenie konkrétneho nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty a následné prijatie úplatku v súvislosti s obstaraním veci všeobecného záujmu. Prijatie úplatku nebolo podľa obžalovaného súčasťou skutku, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, prijatie úplatku tvorilo ďalší samostatný skutok a teda išlo o dva samostatné skutky. Na základe uvedeného nemala byť podľa názoru obžalovaného obžaloba pred súdom vôbec prejednaná, nakoľko bola podaná aj pre skutok, pre ktorý sa síce vznieslo obvinenie, ale nebolo preň začaté trestné stíhanie a postup súdu prvého stupňa z tohto dôvodu nebol zákonný, pretože nebola zachovaná totožnosť konania.

Za najdôležitejšiu otázku vo svojej trestnej veci považoval obžalovaný vyhodnotenie výpovede svedkyne Ing. A. Y. a to z hľadiska dôveryhodnosti tejto výpovede. V odvolaní poukazoval na rozpory vo výpovediach svedkyne Ing. A. Y. v jednotlivých štádiách konania, na rozpor výpovede tejto svedkyne s jeho výpoveďou na hlavnom pojednávaní a taktiež s výpoveďami svedkov Ing. S. S. a W. S.. Rovnako aj výpoveď svedka MgA. K. K. je podľa jeho názoru v rozpore s obsahom ostatných dôkazov. Tieto rozpory podľa názoru obžalovaného súd prvého stupňa nijako nehodnotil, takže z napadnutého rozsudku sa javí ako keby ani neexistovali. Takýto postup súdu pri dokazovaní mohol podľa obžalovaného evokovať známky ľubovôle v podobe tendenčného postupu k hodnoteniu celého radu konkrétnych a významných skutočností v jeho neprospech. Popísaný postup súdu prvého stupňa k hodnoteniu vykonaného dokazovania podľa jeho názoru odporuje pravidlu, podľa ktorého orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán (§ 2 ods. 12 Trestného poriadku).

Obžalovaný navrhol, aby odvolací súd výroky napadnutého rozsudku, ktoré sa ho priamo týkajú, podľa § 321 ods. 1 písm. a/, b/ a d/ Trestného poriadku zrušil a rozhodujúc podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku ho spod obžaloby podľa § 285 písm. a/ Trestného poriadku oslobodil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací po zistení, že neprichádza do úvahy zamietnutie odvolania podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku a ani zrušenie napadnutého rozhodnutia z dôvodov uvedených v § 316 ods. 3 Trestného poriadku, preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť odvolaniami napadnutých výrokov rozsudku (teda všetkých jeho výrokov), ako aj správnosť postupu, ktoré im predchádzalo, berúc do úvahy aj chyby, nevytýkané v odvolaní, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Po splnení prieskumnej povinnosti v uvedenom rozsahu Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k názoru, že podané odvolanie obžalovaného nie je dôvodné, a preto ho podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Obžalovaný v podanom odvolaní namietal, že medzi začatím trestného stíhania a vznesením obvinenia uplynulo viac ako pol roka, pričom v inkriminovanom období bol ukrátený v realizácii svojho práva na obhajobu.

Podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku ak je na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, policajt bez meškania vydá uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré ihneď oznámi obvinenému a doručí najneskôr do 48 hodín prokurátorovi a ak je obvineným sudca, súdny exekútor, notár, znalec, tlmočník alebo prekladateľ, aj ministromi spravodlivosti, a ak je obvineným advokát, aj Slovenskej advokátskej komore; o tomto úkone upovedomí bez meškania oznamovateľ a poškodeného. Ak bolo uznesenie o vznesení obvinenia oznámené jeho vyhlásením, je policajt povinný vydať obvinenému rovnopis tohto uznesenia bez meškania.

Z citovaného ustanovenia je zrejmé, že na rozdiel od začatia trestného stíhania sa pri vznesení obvinenia vyžaduje záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, ktorý sa musí dostatočne odôvodniť. Tomuto záveru musia predchádzať presvedčivejšie zistenia než tie, ktoré postačovali na začatie trestného stíhania. V uvedenom ustanovení sa zároveň neuvádza žiadna pevne stanovená lehota, v rámci ktorej je policajt povinný vydať uznesenie o vznesení obvinenia.

Obžalovaný v podanom odvolaní neuviedol, v čom presne vidí porušenie svojho práva na obhajobu. Po preštudovaní spisu odvolací súd nezistil, že by v dobe medzi začatím trestného stíhania a vznesením obvinenia došlo zo strany orgánov činných v trestnom konaní k vykonaniu takého úkonu, ktorý by nemohol byť opakovaný aj po vznesení obvinenia. Z predloženého spisu je zrejmé, že po vznesení obvinenia dňa 28. novembra 2013 došlo k opätovnému výsluchu svedkov Ing. A. Y., svedka W. S., svedka Ing. S. S. a svedka MgA. K. K.. Rovnako až po vznesení obvinenia sa uskutočnili aj výsluchy svedkov Ing. D. Z. a Ing. F. S. zo dňa 19. februára 2014. Na základe uvedených skutočností nezistil odvolací súd v inkriminovanom období medzi začatím trestného stíhania a vznesením obvinenia porušenie žiadneho z práv obžalovaného na obhajobu.

Základom celého trestného konania, predmetom trestného stíhania obvineného a procesu dokazovania je skutok. Trestný zákon a ani Trestný poriadok výslovne neuvádzajú, čo sa rozumie pod pojmom skutok ani čo sa rozumie pod pojmom totožnosť skutku. Vymedzenie týchto pojmov je teda vecou teórie trestného práva a súdnej praxe. Vo všeobecnosti sa skutkom rozumie určitá udalosť vo vonkajšom svete spočívajúca v konaní človeka, ktorá môže mať znaky jedného alebo viacerých trestných činov, alebo nemusí vykazovať znaky žiadneho trestného činu, a táto udalosť je ako skutok vymedzená v príslušnom akte orgánu činného v trestnom konaní (v uznesení o vznesení obvinenia, v obžalobe, v uznesení o zastavení trestného stíhania, v rozsudku a pod.). Totožnosť skutku je zachovaná, ak je zachovaná totožnosť konania alebo následku a to aspoň sčasti. Podľa judikatúry k zachovaniu totožnosti skutku postačuje totožnosť konania alebo totožnosť následku. Totožnosti skutku sa nedotknú ani také zmeny, keď niektoré skutočnosti, ktoré tvoria konanie a následok popísaný v obžalobe odpadnú, prípadne pristúpia. Tak tomu je aj v prerokúvanom prípade, v ktorom skutok popísaný v uznesení o začatí trestného stíhania

je zhodný konaním a následkom s časťou skutku popísaného v uznesení o vznesení obvinenia. V posledne menovanom uznesení je však navyše konkrétne uvedený spôsob realizácie dohody obžalovaného a svedkov S. popisovaním jeho činnosti v prospech spoločnosti vení, vidí, vici.

V súvislosti s námietkou obžalovaného týkajúcou sa vyhodnotenia výpovede svedkyne Ing. A. Y. z hľadiska dôveryhodnosti tohto dôkazu, odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že hodnotením výpovede svedkyne Ing. A. Y. spolu s ostatnými vykonanými dôkazmi sa podrobne zaoberal súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Podľa názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd zákonu zodpovedajúcim spôsobom vykonal na hlavnom pojednávaní dokazovanie, ktorého výsledky ustálené logickým hodnotením dôkazov premietol do správnych skutkových a právnych záverov. Výpoveď svedkyne Ing. A. Y. nebola jediným dôkazom usvedčujúcim obžalovaného Ing. B. D. zo spáchania trestnej činnosti. Naopak, táto výpoveď sa v podstatných skutočnostiach zhodovala a bola podporená výpoveďou svedka MgA. K. K.. Zároveň sú tieto výpovede podporené aj výpoveďami svedkov Ing. D. Z. a Ing. F. S., ktorí vykonávali daňovú kontrolu v spoločnosti vení, vidí, vici, ako aj listinnými dôkazmi. Rozdiely v jednotlivých svojich výpovediach, na ktoré poukazoval prokurátor alebo obhajca, svedkyňa Ing. A. Y. presvedčivo vysvetlila na hlavnom pojednávaní. Pokiaľ obžalovaný Ing. B. D. v podanom odvolaní vytýkal prvostupňovému súdu, že neuveril jeho obhajobe spočívajúcej v tvrdení, že trestnú činnosť nespáchal a poukazoval na to, že po vyhodnotení dôkazov neboli spoľahlivo preukázané všetky okolnosti žalovaného skutku, odvolací súd v tejto súvislosti konštatuje, že obžalovaný na podporu týchto svojich tvrdení nepredložil v konaní žiadny relevantný dôkaz. K odvolacej námietke, že skutok tak, ako je tento popísaný v bode 1 v uznesení o začatí trestného stíhania a nie je bez ďalšieho totožný so skutkom uvedeným v uznesení o vznesení obvinenia, možno dodať a najmä odkázať opäť na rozsiahlu judikatúru Najvyššieho súdu SR k zachovaniu totožnosti skutku. Skutok v uznesení o začatí trestného stíhania bol opísaný pomerne výstižne, nezameniteľne, s uvedením miesta a času spáchania konkrétneho trestného činu aj s uvedením osôb, ktoré mali spáchať trestný čin uvedený v bode 2) predmetného

uznesenia. Preto k žiadnemu porušeniu práva na obhajobu neskoršieho obvineného nedošlo. Že je takáto úvaha namieste, svedčí aj vyjadrenie obhajcu obžalovaného, že je pravdou, že po vznesení obvinenia Ing. B. D. došlo k prepočutiu svedkov. Následne však obhajca dodal, že viac ako polročný časový rozdiel medzi vydaním uznesenia o začatí trestného stíhania a vydaním uznesenia o vznesení obvinenia nie je v súlade s Trestným poriadkom, pričom nijako nešpecifikoval, konkrétne s ktorým ustanovením Trestného poriadku je takýto postup vyšetrovateľa nesúlady. Takéto tvrdenie obhajcu skutočne nemá žiadny právny základ ani v znení ustanovenia § 199 Trestného poriadku, ani v znení ustanovenia § 206 Trestného poriadku. Jediný, ale iba orientačný časový údaj je uvedený v § 206 ods. 1 Trestného poriadku tak, že policajt bez meškania vydá uznesenie o vznesení obvinenia. Vydá ho však až po tom, ak je na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností po začatí trestného stíhania dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba.

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil aj s odôvodnením právneho posúdenia činu obžalovaného ako zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a za zákonný považuje aj výrok o treste odňatia slobody, zaradení obžalovaného na výkon tohto trestu, výrok o uložení peňažného trestu a náhradného trestu, ktoré sú v súlade s ustanoveniami Trestného zákona, ktoré boli pri ich ukladaní použité a preto odvolanie obžalovaného Ing. B. D. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 15. decembra 2014, sp. zn. BB - 3T 27/2014, ako nedôvodné podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.